OKRESNÝ ÚRAD DETVA

odbor starostlivosti o životné prostredie
J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o ŽP
Úsek posudzovania vplyvov na ŽP
J.G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Detva
OU-DT-OSZP/2019/001070/002	OU-DT-OSZP-2019/001122/002	Ing. Fürstová/ 0905272478	04.12.2019

Vec
Stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie, J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva, zaslal dňa 21.11.2019 na Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy, **oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“,** pre navrhovateľa AGROSEV spol. s r.o., Bottova 1, Detva, IČO 36 033 499, zhotoviteľom, ktorého je spoločnosť INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, s dátumom vyhotovenia november 2019.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“, rieši navýšenie počtu výrobnej dobytčej jednotky (ďalej lem „VDJ“) z 585 na 1756. Súčasťou zmeny činnosti sú tiež stavebné zmeny – demolácia pôvodných objektov a výstavba nových ustajňovacích objektov, ktoré zabezpečia efektívnejší chov a vyššiu produkciu hospodárskych zvierat. Objekt – budova, ktorá nie je v súčasnosti vedená v katastrálnej evidencii a nachádza sa na pozemku parcely KN -C č. 782/1 sa bude rekonštruovať a to napojením na jej jestvujúcu časť nových stavebných konštrukcii, ktoré budú po realizácii vytvárať objekt určený pre rozvoj a ako pôrodnica (uvedené je zrejmé z mapovej prílohy – zastavovacia situácia). Po demolácii jestvujúcich objektov určených pre chov dobytka budú na ich mieste vybudované 2 nové kravíny so sedlovou strechou. Kŕmenie bude zabezpečené prostredníctvom kŕmnych stolov. Spôsob odstránenia hnoja sa zmení, namiesto hnojnej koncovky sa bude hnoj odstraňovať prostredníctvom prerónových kanálov, z ktorých sa bude pomocou UNC nakladača presúvať do bioplynovej stanice.

Napájacia voda: Spotreba napájacej vody sa navýši na cca 94 000 l.deň$^{-1}$. Jestvujúca prevádzka farmy Želobudza je napojená na vlastný zdroj vody a tento stav zostane nezmenný aj po realizácii predpokladanej zmeny navrhovanej činnosti.
Voda pre sociálne a hygienické účely zamestnancov: V súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dôjde k navýšeniu spotreby vody pre účely pracovníkov farmy v Želobudzi o približne 750 l.deň$^{-1}$, tzn. celkom 2,5 m^3 .deň$^{-1}$.
Splašková odpadová voda: Množstvo splaškových vôd pri prevádzke farmy Želobudza v súčasnosti predstavuje asi 1,75 m^3 .deň$^{-1}$ a vplyvom nárastu počtu zamestnancov v zmysle predmetu zmeny

činnosti množstvo splaškových vôd narastie na približne 2,5 m^3 .deň$^{-1}$. Splaškové odpadové vody sú a aj po zmene budú na prevádzke farmy Želobudza zaústené do jestvujúcej splaškovej žumpy.

Odpadové vody z ustajnenia hospodárskych zvierat: Maštaľný hnoj, ktorého súčasťou je aj tekutá zložka – hnojovica/močovka (vsakovanie moču zvierat do podstielky tvorenej slamou, prípadne pilinami), vznikajúci v procese ustajnenia hovädzieho dobytka sa bude zhromažďovať vo vyhradenom prijímacom sklade, ktorý spĺňa technické požiadavky v zmysle vodného zákona (rovnaký postup sa uplatňuje aj v súčasnosti) a následne sa presúva do susediacej bioplynovej stanice, kde sa využíva ako vstupná surovina procesu anaeróbnej fermentácie pre účely výroby elektrickej a tepelnej energie. Celkovo vzhľadom na navýšenie počtu VDJ očakávame úmerný nárast produkcie hnojovice oproti súčasnému stavu prevádzky.

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a podľa § 29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako dotknutý orgán dáva nasledovné

s t a n o v i s k o:

1. V bezprostrednej blízkosti plánovanej zmeny navrhovanej činnosti sa nachádza **Vodárenský zdroj (HDZ-2) Želobudza,** ktorý je na pozemku parcely KN –C č. 4878, v katastrálnom území Dúbravy. Je potrebné rešpektovať pásmo hygienickej ochrany podzemných vôd vodného zdroja „vodovodu Dúbravy", vyhlásené rozhodnutím Okresného úradu v Detva, Odbor životného prostredia, č. A2000/08092/5VK/037126, zo dňa 25.08.2000, v ktorom boli určené ochranné opatrenia a vymedzený spôsob hospodárskeho využitia ochranných pásiem. Vodárenský zdroj je jediný zdroj pitnej vody obyvateľov obce Dúbravy (počet obyvateľov 941). Podľa § 3 ods. 4 vodného zákona sú podzemné vody prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia.

2. Je potrebné posúdiť – vykonať predchádzajúce zisťovanie oprávnenou osobou (hydrogeológom) podľa § 37 ods. 1 zákona č. č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) so zameraním najmä na preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických pomerov príslušnej oblasti, zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a horninového prostredia danej lokality v konkrétnej oblasti, zhodnotenie **možných rizík znečistenia z ustajnenia a chovu hospodárskych zvierat a zhoršenia kvality podzemných vôd.**
   Navrhovaným odvádzaním odpadových vôd z ustajnenia a chovu hospodárskych zvierat nesmie dôjsť k znečisteniu alebo zhoršeniu kvality podzemných vôd **Vodárenského zdroja (HDZ-2) Želobudza.**

3. K zmene navrhovanej činnosti je potrebné kladné stanovisko vlastníka a prevádzkovateľa vodárenského zdroja HDZ-2 Dúbravy – Želobudza.

4. Podľa § 16a ods. 1 vodného zákona **pred podaním návrhu na začatie konania povolení o zmene navrhovanej činnosti** požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

5. Upozorňujeme Vás, že pri Vašom existujúcom vodnom zdroji je potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy na odber podzemných vôd podľa § 21 ods.1 písm. b) bod 1., pri ktorom je orgán štátnej vodnej správy viazaný hladinou podzemnej vody, ktorá ešte umožňuje trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov a riadnu funkciu vodných útvarov s nimi súvisiacich „minimálnou hladinou podzemných vôd“, (viď. potrebu vypracovania záverečnej správy v zmysle bodu 2. tohto vyjadrenia), stanoviskom správcu vodohospodársky významného vodného toku SVP, š.p. OZ Banská Bystrica a v prípade, že odoberané množstvo bude presahovať 1250 m^3 mesačne alebo 15 000 m^3 ročne aj ministerstvom schválenou záverečnou správou s výpočtom množstiev podzemnej vody.

6. **Vzhľadom k tomu, že v bezprostrednej blízkosti plánovanej zmeny navrhovanej činnosti sa nachádza Vodárenský zdroj (HDZ-2) Želobudza, je potrebné z hľadiska ochrany vodných pomerov <u>ďalej posudzovať</u> č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.**

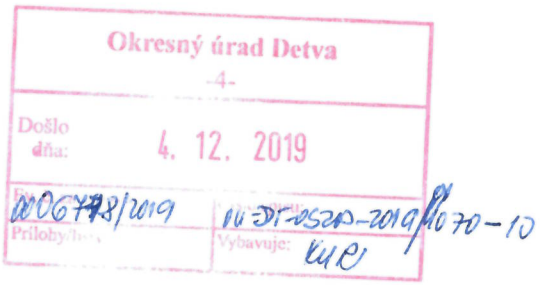
Okresný úrad Detva
odbor starostlivosti o životné prostredie
J. G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva
- 1 -

RNDr. Vojtech Jágerský
vedúci odboru

OKRESNÝ ÚRAD DETVA

odbor starostlivosti o životné prostredie

J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o ŽP
Úsek posudzovania vplyvov na ŽP
J.G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Detva
OU-DT-OSZP-2019/001070 /21.11.2019	OU-DT-OSZP-2019/001076/KUR	Ing. Kuricová/0905272478	02.12.2019

Vec
Stanovisko k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti – „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“

Okresnému úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, štátnej správe ochrany ovzdušia bolo doručené dňa 22.11.2019, Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“. Zámer navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť INECO s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, s dátumom spracovania 15.11.2019.
Účelom zmeny navrhovanej činnosti je navýšenie chovu hospodárskych zvierat (hovädzieho dobytku), na jestvujúcej farme v Želobudzi, z 585 VDJ na 1756. Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti je demolácia pôvodných objektov a výstavba nových ustajňovacích objektov. Vybudujú sa dva nové kravíny, v ktorých kŕmenie bude zabezpečené prostredníctvom kŕmnych stolov a hnoj sa bude odstraňovať prostredníctvom prerónových kanálov, z ktorých sa bude presúvať pomocou UNC nakladača do bioplynovej stanici. Zdrojom znečisťovania ovzdušia pri prevádzke veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia sú nasledujúce látky: NH_3 a jeho plynné zlúčeniny, pachové látky, TZL a oxidy dusíky. Na redukciu množstva produkovaného NH_3 budú použité nízkoemisné techniky pri ustajnení a kŕmení a odovzdávanie hnoja a hnojovice do bioplynovej stanice.

Najbližšia zástavba k navrhovanej lokalite sú miestne sídelné jednotky vo vzdialenosti cca 40 až 180 m.

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov a podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako dotknutý orgán dáva nasledovné

stanovisko:

Na farme v Želobudzi sú v súčasnosti nasledovné zdroje znečisťovania ovzdušia: bioplynová stanica – stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, výroba peliet – malý zdroj znečisťovania ovzdušia. Na farme sa bude stave kotolňa na pelety – stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a zo stredného zdroja znečisťovania ovzdušia – chov hovädzieho dobytka bude veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Na farme cca 40 až 180 m od vyššie uvedených zdrojov znečisťovania ovzdušia sú obydlia.
Orgán ochrany ovzdušia v ďalšom konaní požaduje vypracovanie rozptylovej štúdie, ktorá zhodnotí vplyv zdroja na úroveň znečistenia v okolí jeho umiestnenia z hľadiska ochrany ovzdušia, t.j. požaduje ďalej posudzovať zmenu navrhovanej činnosti.

RNDr. Vojtech Jágerský
vedúci odboru

BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ
ODDELENIE ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA A ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Nám. SNP 23
974 01 Banská Bystrica

RE786754279SK

Okresný úrad Detva
-5-
Došlo dňa: 04. 12. 2019
Číslo spisu:
Vybavuje:
Prílohy/ listy:

Okresný úrad Detva
J. G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva-sídlisko

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Banská Bystrica
OU-DT-OSZP-2019/001070-002 21. 11. 2019	08731/2019/ODDUPZP-2 40905/2019	RNDr. Alexandra Jóbová 048/4325126	29. 11. 2019

Vec
„Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ" – stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti

Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja, oddeleniu územného plánovania a životného prostredia bolo podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o posudzovaní) z Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie doručené dňa 21. 11. 2019 oznámenie o zmene navrhovanej činnosti **„Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ"** k zaujatiu stanoviska.

Navrhovateľom zmeny navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ", ktorá sa má realizovať v k. ú. Dúbravy, okrese Detva v Banskobystrickom kraji, je spoločnosť AGROSEV spol. s. r. o., Bottova 1, Detva.

Účelom navrhovanej činnosti je navýšenie kapacity existujúcej farmy, rekonštrukcia existujúceho objektu na rozdoj a pôrodnicu, demolácia existujúcich objektov určených pre chov dobytka, pričom na ich mieste budú vybudované 2 nové kravíny. Kapacita farmy sa navrhuje zvýšiť v prepočte na jednotku VDJ z 585 VDJ na 1756 VDJ. Maštaľný hnoj, vznikajúci v procese ustajnenia hovädzieho dobytka sa bude zhromažďovať vo vyhradenom prijímacom sklade a následne presúvať do susediacej bioplynovej stanice, kde sa využije ako vstupná surovina procesu anaeróbnej fermentácie pre účely výroby elektrickej a tepelnej energie. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa očakáva nárast dopravného zaťaženia so súčasných 4 na asi 14 prejazdov nákladných vozidiel do/z areálu farmy Želobudza. Vzhľadom na polohu areálu sa nepredpokladá negatívny vplyv na obyvateľstvo obce Dúbravy.

Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý orgán podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní k predloženému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti **„Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ"** vydáva nasledovné

stanovisko:

zmena navrhovanej činnosti nie je v rozpore so záväznou časťou Územného plánu Veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení. K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti však máme nasledovné pripomienky:

- existujúca farma sa nachádza v priamom kontakte so SKCHVU022 Poľana (realizácia nového objektu kravína), oznámenie o zmene navrhovanej činnosti sa však nezaoberá vplyvom na toto územie,

- navýšením počtu VDJ dôjde k zvýšenému emitovaniu zapáchajúcich látok oproti súčasnému stavu, z oznámenia vyplýva, že najbližšia obytná zástavba sa nachádza 40 – 180 m od farmy. I keď oznámenie o zmene opisuje možnosti zmiernenia množstva emitovaných zapáchajúcich látok, je potrebné vyhodnotiť tento vplyv na kvalitu života obyvateľov. Vzhľadom na to požadujeme zmenu činnosti posudzovať.

V prípade realizácie navrhovanej činnosti žiadame dodržiavať postupy vyplývajúce z predloženého oznámenia, ktoré eliminujú produkciu zapáchajúcich látok z prevádzky napr. dodržiavaním vhodných manipulačných postupov (hnoj, hnojovica, močovka), vhodné nastavenie zloženia kŕmnych dávok, iné. Premávku nákladných automobilov žiadame realizovať tak, aby bola minimalizovaná dopravná záťaž spojená s prevádzkou farmy.

ÚRAD
BANSKOBYSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
7

Ing. arch. Hana Kasová

vedúca oddelenia územného
plánovania a životného prostredia

OKRESNÝ ÚRAD DETVA

Odbor starostlivosti o životné prostredie
J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva

Okresný úrad Detva
-4-
Došlo dňa: 5. 12. 2019
0006808/2019 OU-DT-OSZP-2019/001070-11
Prílohy/listy: Vybavuje: KUR

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o ŽP
Úsek posudzovania vplyvov na ŽP
J.G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Váš list číslo/ zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Detva
OU-DT-OSZP-2019/001070/KUR	OU-DT-OSZP-2019/001080/JAG	RNDr. Jágerský 0905272478	03.12.2019

Vec
Stanovisko k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti **„Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“.**

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny podľa § 5 ods. 1 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 3 ods.1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších a podľa § 29 ods. 9 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako dotknutý orgán vydáva nasledovné

stanovisko

k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti **„Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“**, ktorá sa bude realizovať na pozemkoch parciel KN-C č. 792, 782/1, 4982 a 4983, KN-E č. 2824, v k. ú. obce Dúbravy. Zámer navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť INECO s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, s dátumom spracovania 15.11.2019.

Účelom zmeny navrhovanej činnosti je navýšenie chovu hospodárskych zvierat (hovädzieho dobytku), na jestvujúcej farme v Želobudzi, z 585 VDJ na 1756. Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti je demolácia pôvodných objektov a výstavba nových ustajňovacích objektov. Vybudujú sa dva nové kravíny, v ktorých kŕmenie bude zabezpečené prostredníctvom kŕmnych stolov a hnoj sa bude odstraňovať prostredníctvom prerónových kanálov, z ktorých sa bude presúvať pomocou UNC nakladača do bioplynovej stanici. Zdrojom znečisťovania ovzdušia pri prevádzke veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia sú nasledujúce látky: NH_3 a jeho plynné zlúčeniny, pachové látky, TZL a oxidy dusíky. Na redukciu množstva produkovaného NH_3 budú použité nízkoemisné techniky pri ustajnení a kŕmení a odovzdávanie hnoja a hnojovice do bioplynovej stanice.

Najbližšia zástavba k navrhovanej lokalite sú miestne sídelné jednotky vo vzdialenosti cca 40 až 180 m.

0006808/2019
5 12

Málo významné vplyvy na faunu možno očakávať počas samotnej výstavby. Stavba je lokalizovaná do intenzívne poľnohospodársky využívaného prostredia v blízkosti zástavby s cestnými komunikáciami s prevažne ruderálnou a neupravovanou zeleňou. V priebehu realizácie stavby dôjde predovšetkým k novému záberu okolitej ruderálnej vegetácie a ornej pôdy. Počas výstavby je predpokladaný rušivý vplyv hluku na živočíchy Migračné trasy v týchto úsekoch nie sú predpokladané.
Vplyv na flóru sa predpokladá priamymi zásahmi počas výstavby (napr. odstránenie vegetácie), ale aj zmenou životných a stanovištných podmienok (znečisťovanie prachom, exhalátmia, šírenie inváznych druhov a pod.)
Navrhovaná Zmena „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ" nezasahuje do žiadnych chránených území národnej sústavy, ani ich ochranných pásiem. Preto výstavba nebude mať žiadny vplyv na chránené územia a ich ochranné pásma. Z území európskeho významu sa najbližšie nachádza SKUEV Hradné lúky 750 m severovýchodne smerom na intravilán obce Dúbravy. Chránené vtáčie územie SKCHVU022 Poľana v tejto časti územia kopíruje hranicu zastavaného územia, čiže časť jedného navrhovaného kravínu zasahuje do predmetného chráneného vtáčieho územia. Jedná sa o intenzívne využívanú ornú pôdu (časť veľkoplošného bloku) , ktorej záber nemá významný vplyv na predmet SKCHVU.

Predložená navrhovaná zmena je situovaná v území, kde platí podľa § 12 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **prvý stupeň ochrany.**

Vzhľadom na vyššie uvedené nemáme zásadné pripomienky k predloženému zámeru o zmene a zastávame názor, že zmena projektu nebude mať významný vplyv na žiadne zložky fauny, flóry alebo chránené územia.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny nemá pripomienky k navrhovanej zmene činnosti **„Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ"**.

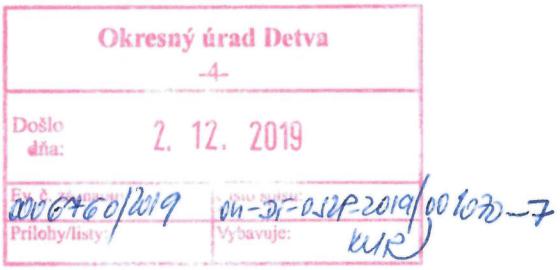
Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny, predloženú navrhovanú zmenu nie je potrebné ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad
odbor starostlivosti o ž
J. G. Tajovského
962 12 Detva

RNDr. Vojtech Jágersky
vedúci odboru

OKRESNÝ ÚRAD DETVA

odbor starostlivosti o životné prostredie
J.G.Tajovského 1462/9, 962 12 Detva

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o ŽP
Úsek posudzovania vplyvov na ŽP
J.G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Detva
OU-DT-OSZP-2019/001070-002 21.11.2019	OU-DT-OSZP-2019/001078/ROJ	Ing. Rojíková/0905272478	29.11.2019

Vec

Stanovisko k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti - „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“

Okresnému úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, štátnej správe v odpadovom hospodárstve, bolo predložené dňa 23.04.2018 Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti - „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“, pre navrhovateľa AGROSEV spol. s r.o., Bottova 1, Detva, IČO 36 033 499, zhotoviteľom ktorého je spoločnosť INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, s dátumom vyhotovenia november 2019.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“, rieši navýšenie počtu výrobnej dobytčej jednotky (VDJ) z 585 na 1756. Súčasťou zmeny činnosti sú tiež stavebné zmeny – demolácia pôvodných objektov a výstavba nových ustajňovacích objektov, ktoré zabezpečia efektívnejší chov a vyššiu produkciu hospodárskych zvierat. Objekt – budova, ktorá nie je v súčasnosti vedená v katastrálnej evidencii a nachádza sa na pozemku parc. č. 782/1 sa bude rekonštruovať a to napojením na jej jestvujúcu časť nových stavebných konštrukcii, ktoré budú po realizácii vytvárať objekt určený pre rozvoj a ako pôrodnica (uvedené je zrejmé z mapovej prílohy – zastavovacia situácia). Po demolácii jestvujúcich objektov určených pre chov dobytka budú na ich mieste vybudované 2 nové kravíny so sedlovou strechou. Kŕmenie bude zabezpečené prostredníctvom kŕmnych stolov. Spôsob odstránenia hnoja sa zmení, namiesto hnojnej koncovky sa bude hnoj odstraňovať prostredníctvom prerónových kanálov, z ktorých sa bude pomocou UNC nakladača presúvať do bioplynovej stanice.

Po preskúmaní projektovej dokumentácie Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods.1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov a podľa § 29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní

vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako dotknutý orgán dáva nasledovné

stanovisko

k **Oznámeniu o zmene** navrhovanej činnosti - „**Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ** ", pre navrhovateľa **AGROSEV spol. s r.o., Bottova 1, Detva**, IČO 36 033 499, z hľadiska odpadového hospodárstva:

Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie z hľadiska odpadového hospodárstva **nemá ďalšie pripomienky** k navrhovanému riešeniu a predloženú zmenu navrhovanej činnosti **nie je potrebné ďalej posudzovať** podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

RNDr. Vojtech Jágerský
vedúci odboru

Okresný úrad Detva
-4-
Došlo 26. 11. 2019
00663/2019
Prílohy/listy
Vybavuje:

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: sobota, 23. novembra 2019 11:35
Komu: oszp.dt@minv.sk
Kópia: malatinecml@agrosev.sk; ineco.bb@gmail.com
Predmet: VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „Farma Želobudza - navýšenie počtu VDJ"

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „FARMA ŽELOBUDZA - NAVÝŠENIE POČTU VDJ"

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie tu: https://goo.gl/AVbAxj , výpis z registra občianskych združení MV SR: https://goo.gl/V4XopA a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: http://goo.gl/Ikofe7.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: *eia@samospravydomov.org*
Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

K predstavenému zámeru „Farma Želobudza - navýšenie počtu VDJ" predkladáme nasledovné stanovisko:

1. Podľa §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. *„(1) Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie. (2) Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi. (3) Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie."*

   Žiadame navrhovateľa, aby zhodnotil vplyv predmetného zámeru a to z hľadiska nasledovných ustanovení osobitných zákonov:

   a) Žiadame podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010 , Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

   b) Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.

   c) Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.

   d) Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa §3 ods.3 až ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z.

   e) Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č.543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.

f) Žiadame dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzení vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.

g) Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441).

h) Žiadame definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu. Žiadame Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.

i) Osobitne žiadame vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM 10, PM 2,5. Vplyv PM10 častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc PM2,5 je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.

j) Žiadame overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.

k) Žiadame variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. *„objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom"*.

l) Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.

m) Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z.z.

n) Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

o) Žiadame preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.

p) Žiadame preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

q) Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu;priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôsobuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.

Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. *„Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods 4."* **Ak sa nepreukáže súlad zámeru s environmentálnymi záujmami podľa osobitných zákonov v rozsahu ako sme uviedli v bode a) až p) v tejto časti nášho stanoviska, požadujeme, aby sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru „Farma Želobudza - navýšenie počtu VDJ" prostredníctvom správy o hodnotení, verejného prerokovania, odborného posúdenia so spracovaním záverečného stanoviska, ktoré navrhovaný zámer komplexne posúdi a prípadne navrhne kompenzačné opatrenia; v takomto prípade žiadame v rozsahu hodnotenia uviesť aj povinnosť vyhodnotiť body a) až r) tejto časti nášho vyjadrenia a súčasne naše požiadavky uvedené v časti 2) a v časti 3) tohto vyjadrenia uviesť v záväzných podmienkach záverečného stanoviska.**

V prípade, že príslušný orgán vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov zámeru „Farma Želobudza - navýšenie počtu VDJ" na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie podmienok uvedených v časti 2) a v časti 3) tohto stanoviska do záväzných podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA a zároveň ich vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia podľa §20a písm.a zákona EIA.

2. Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.: *„Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky."*; podľa §27 ods.1 zákona o životnom prostredí: *„Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevylučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis."*. Podľa §8 zákona o životnom prostredí *„Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku."* Podľa §10 zákona o životnom prostredí *„Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti."*

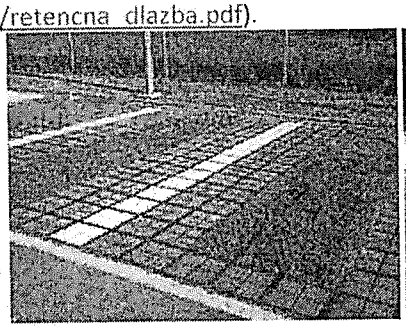
Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:

r) Navrhnúť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM10, PM2,5 ako aj koncentráciu benzénu, NO2 a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne

monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia.

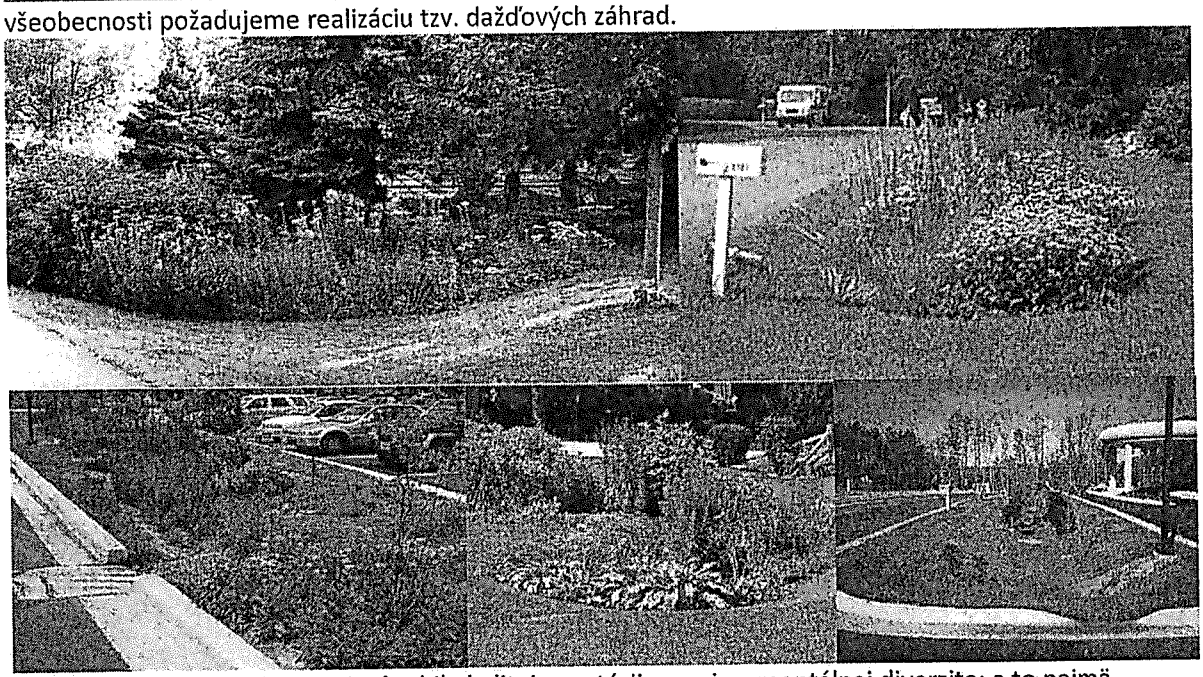
s) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesy recyklátov živičných materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.

t) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m^2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.

u) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

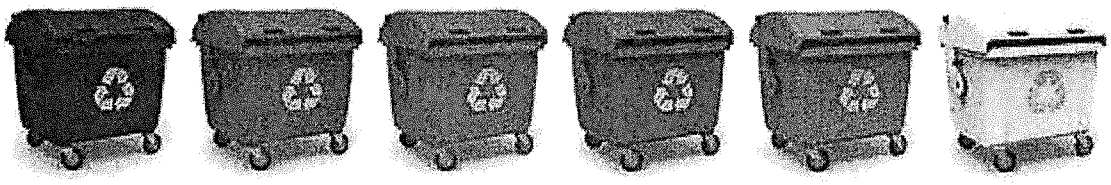
v) Požadujeme, aby sa zámer prispôsobil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe

Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

w) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

x) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

y) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou

Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste" konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.

z) Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.

Podmienky uvedené v písmenách r) až z) v tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako preventívne a kompenzačné opatrenia.

3. Podľa čl.55 ods.1 Ústavy SR *„Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky."*; čo je jedna z definícií trvalo udržateľného rozvoja: súčasný ekonomický rast súbežne s rastom sociálnych a ekologických aspektov podnikania. Podľa §6 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. *„Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov."* Trvalo udržateľný rozvoj podľa čl.1 zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) je *„život každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie zdravia a dosiahnutie blahobytu."*.

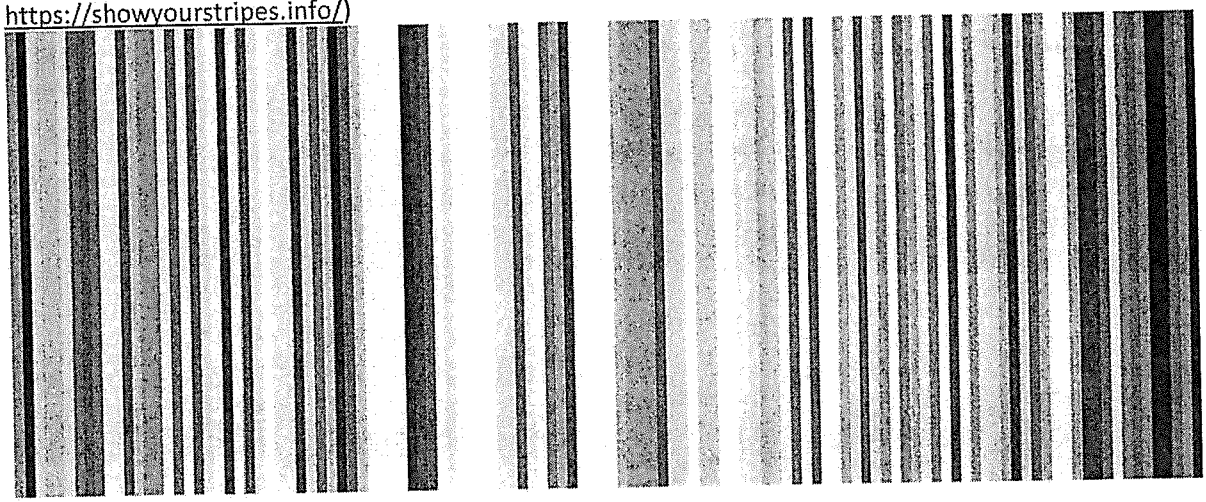
Podľa §1 Stavebného zákona *„(1) Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. (2) Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt."* Územné rozhodnutie je zavŕšením procesu územného plánovania, kedy sa vydáva individuálny správny akt, ktorý umiestňuje daný projekt do územia; v zmysle citovaného ustanovenia zákona to musí byť v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja.

Keďže predmetom daného konania je umožnenie ekonomického rastu; musí byť súbežne sprevádzané nielen kompenzáciou a prevenciou (viď časť 2) tohto vyjadrenia) ale aj ekologický rast resp. environmentálny zisk; t.j. vplyvy na životné prostredie musia nielen environmentálnu ujmu kompenzovať, ale urobiť aj niečo navyše, poskytnúť environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Z takýchto opatrení požadujeme realizáciu nasledovných opatrení:

aa) Navrhovateľ vysadí v obci Dúbravy 20ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

bb) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

cc) Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: https://showyourstripes.info/)

Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "*Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru:

i. **Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie:** v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v priľahlom povodí.

ii. **Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:** • Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienením transparentných výplní otvorov • [illegible] na budovách a v dopravnej

infraštruktúre • Zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam • Zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny

iii. **Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:** Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran

iv. **Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:** Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody

v. **Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:** • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí • Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi

dd) Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Podmienky uvedené v písmenách aa) až dd) tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako opatrenia environmentálneho zisku.

4. Podľa článku 45 Ústavy SR *„Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu."*

Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku *„Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti."*

Podľa čl 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) *„Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme."*

Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. *„Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia."*. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a doplňujúca informácia, ktoré žiadame zverejniť na webovej stránke www.enviroportál.sk/eia/sk na podstránke predmetného zámeru; o tejto skutočnosti úrad oboznámi účastníkov konania a dá im možnosť vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku. Žiadame dodržať uvedený procesný postup.

Upozornenie pre navrhovateľa: Na predložení uvedených podkladov rozhodnutia trváme; na základe našich skúsenosti však vieme, že úrad si neplní svoje zákonné povinnosti dôsledne a tak sme nútení využívať opravné prostriedky (odvolania). Ak sa chce navrhovateľ vyhnúť prípadným komplikáciám, odporúčame aby proaktívne zaslal podklady nášmu združeniu, resp. si rezervoval konzultáciu s našim združením a zabezpečil tak svoju konštruktívnu súčinnosť.

5. Podľa dôvodovej správy novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.314/2014 Z.z. platnej od 1.1.2015 *„Podľa Komisie sú hlavným nedostatkom platného zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov dôsledky nedostatočného prepojenia procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností s následnými povoľovacími procedúrami, pretože sa tak vytvára priestor pre nerešpektovanie výsledkov procesu posudzovania vplyvov, ktorým tak nemôže garantovať ani plné zabezpečenie práv dotknutej verejnosti už účastnej na tomto konaní, resp. majúcej záujem o výsledok rozhodovania v záležitostiach životného prostredia. Otvára sa tak problematika implementácie v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky časti tých požiadaviek Aarhuského dohovoru (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zo dňa 25. júna 1998), ktoré smernica EIA implementuje (články č. 6, 7 a 9).“*. Podľa čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru č.43/2006 Z.z. má verejnosť právo efektívne presadzovať svoje práva a záujmy pričom štátne orgány majú povinnosť realizáciu tohto práva efektívne zabezpečiť. **Žiadame v odôvodnení rozhodnutia uviesť akým konkrétnym spôsobom bolo uvedené ustanovenie naplnené v predmetnom konaní a to vo vzťahu k právu na dobrú správu vecí verejných podľa čl.41 Charty základných práv EÚ najmä vo vzťahu k realizácii práva na informácie o životnom prostredí podľa čl.4 Aarhuského dohovoru a možnosti efektívne reálne ovplyvniť výsledok zámeru podľa čl.6 Aarhuského dohovoru a ktoré záväzné podmienky rozhodnutia sú materiálno-právnym prejavom naplnenia prístupu verejnosti k spravodlivosti v oblasti prístupu k spravodlivosti v otázkach životného prostredia pre nasledovné konania.**

Podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. *„Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povoľujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d)doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení, e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.“*; v dôsledku §64 zákona EIA sa konzultáciu vykoná na zvolanom ústnom pojednávaní podľa §21 Správneho poriadku, ktorú má príslušný úrad povinnosť zvolať, ak si verejnosť uplatní svoje právo na konzultáciu podľa §63 ods.1 zákona EIA, posledná veta.

Žiadame príslušný orgán aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povoľujúcim orgánom resp. schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z.. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä:

a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti,
b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia,
c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami,
d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení,
e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

Žiadame uviesť výsledok konzultácie v odôvodnení vydaného rozhodnutia.

<u>Upozornenie pre navrhovateľa:</u> Na vykonanie konzutácií máme právo nielen v dôsledku ustanovenia §63 zákona EIA ale aj v dôsledku správnej aplikácie smerníc 2011/92/EU a 2014/52/EU; účelom konzultácie je okrem iného nájsť zhodu v požiadavkách verejnosti a následnou realizáciou projektu ale aj oboznámiť verejnosť so všetkými informáciami týkajúcimi sa projektu. Máme znalosť, že úrady nepostupujú správne a konzultácie nerealizujú; odporúčame preto navrhovateľovi trvať na dodržiavaní zákona, prípadne si rezervovať termín konzultácie tu: <u>https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk</u>.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nezasielať.

Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 905 728 704 | www.samospravydomov.org

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava

sekcia poľnohospodárstva

Okresný úrad Detva
-5-
Došlo dňa: 02. 12. 2019
Číslo spisu:
Prílohy/ listy:
Vybavuje:

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o životné prostredie
J. G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Váš list číslo	zo dňa	naše číslo	vybavuje/tel.	Bratislava
OU-DT-OSZP-2019/ 001070-002	21.11.2019	53990/2019	Salagová/ 02/59266552	26.11.2019

Vec
Stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ"

Dňa 21.11.2019 bolo pod evidenčným číslom 53430/2019 Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo") doručené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ" navrhovateľa AGROSEV spol. s r.o., Bottova 1, 962 12 Detva, IČO 36 033 499 (ďalej len „navrhovateľ") ako rezortnému orgánu so žiadosťou o stanovisko podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.").

Navrhovateľ plánuje výstavbu dvoch nových kravínov pre chov hovädzieho dobytka s mliekovou úžitkovosťou na mieste demolácie súčasných nevyhovujúcich stavieb vo areáli farmy. Zároveň je súčasťou zámeru aj rekonštrukcia jedného objektu. Výstavbou sa má docieliť zvýšenie kapacity ustajňovacích priestorov, čím dôjde k zvýšeniu počtu chovaného dobytka na farme zo súčasných 688 ks (k 26.11.2019) na približne 1 600 VDJ.

Ministerstvo uvádza k oznámeniu o navrhovanej činnosti nasledovné stanovisko:

Navrhovateľ má dlhoročné skúsenosti s chovom dobytka s mliekovou úžitkovosťou prevažne plemena holstein, jeho chov je zapojený v kontrole úžitkovosti, v ktorej dosahuje výborné výsledky s produkciou mlieka vyššou ako 10 tis. kg mlieka na dojnicu ročne a s kvalitným podielom zložiek mlieka. Možno preto predpokladať jeho potenciál pre ďalšie rozšírenie živočíšnej výroby, pričom moderné ustajňovacie priestory a ich nové vybavenie pri súčasnej demolácii nevyhovujúcich stavieb vytvoria aj lepšie predpoklady pre plnenie náročných podmienok vo vzťahu k životnému prostrediu.

Kataster obce Dúbravy, v ktorom sa má konať stavebná činnosť, nepatrí medzi zraniteľné oblasti v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Stavebnou činnosťou navrhovateľa dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.

Pozitívne hodnotíme predpoklad vytvorenia šiestich nových pracovných miest vďaka rozšíreniu a zintenzívneniu živočíšnej výroby na farme.

Pokiaľ ide o zdravie a dobré životné podmienky zvierat, navrhované stavby a prevádzkové súbory musia po realizácii zabezpečovať dodržiavanie podmienok najmä zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ako aj nariadenia vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov.

Rezort pôdohospodárstva a rozvoja vidieka podporuje modernizáciu fariem hovädzieho dobytka. Použitie moderných stavieb a technológií v chovoch mliekového dobytka je v porovnaní s chovom zvierat v zastaraných maštaliach prínosom nielen z hľadiska skvalitnenia a zefektívnenia produkcie mlieka, ale aj z pohľadu dobrých životných podmienok zvierat a významne prispieva aj k zlepšeniu stavu životného prostredia.

Z uvedených dôvodov ministerstvo usudzuje, že pri splnení podmienok uvedených v predloženom oznámení o navrhovanej činnosti a pri dodržaní uvedených odporúčaní budú splnené predpoklady dodržiavania právnych predpisov v gescii ministerstva.

Ministerstvo zároveň odporúča neposudzovať oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

S pozdravom

Ing. Štefan Ryba, PhD.
generálny riaditeľ
sekcie poľnohospodárstva

Obecný úrad

Okresný úrad Detva
-4-
Došlo dňa: 10. 12. 2019
Ev. č. spisu: 0007009/2019
Číslo spisu: OU-DT-OSZP-2019/009070-1
Prílohy/listy:
Vybavuje: Kuc

OBEC DÚBRAVY
Dátum: 06. 12. 2019
Číslo záznamu:
Číslo spisu: 1681/2019
Prílohy/listy:
Vybavuje:

Dúbravy 196
962 12 Dúbravy

V Želobudzi dňa 2.12.2019

Vec: Vyjadrenie k navrhovanej zmene činnosti Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ.

Na základe oznámenia Okresného úradu Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, J.G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva zo dňa 19.11.2019, ktorý oznamuje verejnosti, že zmena navrhovanej činnosti Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ (veľká dobytčia jednotka) podlieha zisťovaciemu konaniu podľa § 18 ods. 2 pís. d) zákona o posudzovaní vplyvov, sa chceme vyjadriť k tejto zmene navrhovanej činnosti ako obyvatelia obce Dúbravy – Želobudza a bezprostredný susedia nie len Farmy Želobudza ale aj bioplynovej stanice Želobudza a prevádzky výroby CMC spol. s. r. o.

V oznámení o zmene navrhovanej činnosti Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ, je viacero sporných a neúplných údajov. Vychádzali sme z údajov poskytnutých Obecným úradom Dúbravy ktoré boli zaslané ako internetový odkaz na stránku: https://www.dubravy.sk/urad/zverejnovanie/uradna-tabula/farma-zelobudza-navysenie-poctu-vdj-3360.html?kshowback=
K oznámeniu nie sú dostupné mapy, ktoré sú spomenuté v prílohách. Tieto prílohy nie sú dostupné ani Obecnému úradu Dúbravy (podľa vyjadrenia starostky obce Dúbravy). Do spisu je síce možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) ale l en osobne na Okresnom úrade Detva, odbore starostlivosti o životné prostredie, čo nám príde v dnešnej dobe neefektívne a nelogické.
V oznámení o zmene navrhovanej činnosti Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ, sú niektoré údaje nepravdivé.

Na str. 8. v odstavci Architektonicko-stavebné riešenie a opis chovu - Stav pred zmenou, sa nepravdivo uvádza že objekt Farmy Želobudza tohto času slúži pre ustajnenie 585 VDJ **len počas zimných mesiacov a teda hovädzí dobytok je v tomto objekte prítomný počas mesiacov november/december – apríl/máj.** Tento údaj je nepravdivý pretože počas celej doby existencie Farmy - Želobudza je dobytok ustajnený počas celého kalendárneho roku. V letných mesiacoch sa dobytok nepasie pretože Farma nedisponuje dostatkom pasienkov a lúk na túto činnosť už pri počte 585 VDJ.

Ďalej na strane 19. kde sa uvádza tab. 13 Porovnanie produkcie emisií NH3 (amoniak) a faktorov pred a po zmene činnosti. V texte pod tabuľkou sa upozorňuje na dôležitý fakt, že hovädzí dobytok bude ustajnený v kravínoch len počas zimných mesiacov. Zvyšné obdobie v roku je dobytok pasení na okolitých lúkach a pasienkoch. Na základe údajov, ktoré dokumentuje tabuľka bude dochádzať k polovičnej produkcii emisií NH3 (amoniak) v porovnaní zo stavom pri ustajnení. Táto informácia je opäť zavádzajúca.
Pri predpokladanom stave 1600 dojníc (viď str. 17) nie je reálne pásť stádo v takomto počte VDJ keďže Farma nedisponuje dostatkom pasienkov a lúk ani na počet 585 VDJ čo je nám zrejmé z vlastných skúseností a poznatkov. Z tohto dôvodu sú údaje o redukcií emisií na
polovicu zavádzajúce.

Obyvatelia obce Dúbravy - Želobudza a obce Dúbravy - Hradná sú bývalí ale aj súčasnými zamestnanci Farmy Želobudza. Z tohto dôvodu sú obyvatelia veľmi dobre oboznámení s polohou a rozlohou lúk a pasienkov či pozemkov, ktoré má Farma k dispozícií. Zároveň majú aj prehľad o procesoch a spôsobe hospodárenia na Farme – Želobudza.
Sú nám známe postupy kde aj v súčasnej dobe dochádza k porušovaniu ochrany životného prostredia. Objem produkovanej močovky pri počte 585 VDJ presahuje kapacitu močovej jamy, ktorá je stále v pôvodnom stave ešte z obdobia štátneho majetku. V oznámení o zmene navrhovanej činnosti sa síce uvádza ako bude naložené s vyprodukovaným hnojom a to prostredníctvom perónových kanálov a následným spracovaním v bioplynovej stanici. Návrh však nerieši nadmernú produkciu močovky, ktorá vznikne zvýšeným počtom VDJ a jej likvidáciu. V súčasnosti je bežnou praxou, že na farme Želobudza sa v prípade nedostupnosti cisterny na močovku, pumpuje nahromadené množstvo močovky ponornými čerpadlami a vypúšťa sa hadicou popri ceste do Želobudzkého potoka. Toto znečisťuje životné prostredie a to nie len v blízkosti farmy.
Taktiež údaj v tab. 3 (Bilancia nárastu VDJ na farme Želobudza str. 9) o stave VDJ na Farme 1756 kusov skreslený a neúplný. V tabuľke c. 3 (v kolónke Stav po zmene) chyba rozpis stavu VDJ podľa kategórií zvierat. Je uvedený len konečný stav Spolu VDJ 1756 ks. **Ako sa k tomuto číslu navrhovateľ dopracoval? Pri predpokladanom stave 1600 dojníc (viď. str. 17) sa dá predpokladať že počet teliat bude 400-450 kusov, počet jalovíc teľných 150 kusov , teda spolu VDJ bude 2150-2200.**
V návrhu sa vychádza z skreslených, neúplných, nepravdivých a zavádzajúcich informácií.
Nesúhlasíme s tým že zmena navrhovanej činnosti bude mať v zásade podobný vplyv na životné prostredie ako činnosť Farmy – Želobudza v súčasnosti. Navýšenie počtu VDJ sa prejaví zvýšením fugitívnich emisii, zvýšenou dopravnou záťažou, zvýšenou hlukovou záťažou a prašnosťou do ovzdušia. Prevádzka bude po zmene, vzhľadom na zvýšenie počtu dojníc, presahovať prahovú hodnotu v zmysle platnej legislatívy a bude **veľkým zdrojom znečistenia ovzdušia a životného prostredia v širšom okolí.**
Sme presvedčený o tom že ekologická výroba energie na bioplynovej stanici nie je priamo úmerná znečisteniu životného prostredia, ktoré vznikne pri chove takého veľkého počtu VDJ na jedno mieste. Myslíme si že nebude prínosom pre našu spoločnosť. Výhoda vzniku nových 6 pracovných miest je veľmi slabým argumentom.
Bývalá malá a pokojná farma živočíšnej a poľnohospodárskej výroby(počas existencie Štátneho majetku) sa zmenila na veľký priemyselný park, ktorý je v bezprostrednej blízkosti obytných domov. Preto sa aj na celý problém treba pozerať z tohto hľadiska. Hranica areálu farmy Želobudza je z južnej strany vzdialená od obytných domov len 25-70m. Samotná bioplynová stanica je vzdialená od prvých obytných domov len 70m. A pravé tu prebieha a

bude prebiehať celá manipulácia s maštaľným hnojom a močovinou, ktoré sú ako vedľajší produkt chovu hospodárskych zvierat. Tu na tomto mieste sa nakladacom UNC nakladá do bioplynovej stanici na spracovanie. Pravé z tejto činnosti manipulácie s maštaľným hnojom, ale aj so samotných procesov, ktoré prebiehajú v bioplynovej stanici, pochádza nepríjemný silný zápach , ktorý je cítiť v širšom okolí.
Prevádzka CMC s.r.o. na výrobu peliet nám znepríjemňuje život nadmernou prašnosťou, z nám neznámeho dôvodu.
My, obyvatelia osád Dubravy-Želobudza a Hradná, sme susedmi Farmy Zelobudza a zároveň aj všetkých ostatných firiem a prevádzok, ktoré sa v areáli Farmy Zelobudza nachádzajú.
Podľa Občianskeho zákonníka, Zákon c.40/1964 Zb. & 127 ods.1, mame nárok, aby náš vlastník Farmy Zelobudza a ostatných prevádzok v tomto areáli, nad mieru primeranú pomerom neobťažoval hlukom,
prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, a pod.
Sme toho názoru, že manažment Farmy Zelobudza, nemá vypracovaný systém a nemá zavedene pravidla, ako pracovať šetrne k životnému prostrediu. Sú ľahostajný k tomu ako svojimi prevádzkami ovplyvňujú a znepríjemňujú obyčajný život nás obyvateľov. Po našich sťažnostiach k problémom, dochádza vždy len ku krátkodobej náprave, neskôr sa problémy opakujú znovu a znovu.
Z nášho pohľadu, význam zmeny navrhovanej činnosti, čiže navýšenie VDJ z poctu 585 na 1756, bude mať kladný efekt len na osobný ekonomicky profit navrhovateľa Agrosev, spol. s. r. o. ale na úkor kvality životného prostredia a tiež na úkor obyvateľov života v obce Dúbravy - Želobudza a Hradná.

Týmto vyjadrujeme svoj nesúhlas k zmene navrhovanej činnosti navrhovateľa Agrosev, spol. s.r.o. Pripájame aj petičnú listinu podpísanú obyvateľmi obce Dúbravy – Želobudza.

OBEC DÚBRAVY.

Č.j. 2019/1682

Okresný úrad Detva
-4-
Došlo dňa: 10. 12. 2019
0006917/2019 OU-DT-OSZP-2019/001070-4
Prílohy/listy: Vybavuje: LURJ

V Dúbravách 6. 12. 2019

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o život. prostredie
J.G.Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Vec: Vyjadrenie k navrhovanej činnosti v k.ú. Dúbravy: „Farma Želobudza-navýšenie počtu VDJ".

Obecné zastupiteľstvo v Dúbravách **nesúhlasí** s navrhovanou činnosťou: Farma Želobudza-navýšenie počtu VDJ".

Svoje stanovisko odôvodňuje tým, že obyvatelia časti obce Želobudza roky znášajú prevádzku bioplynovej stanice a výrobňu peliet, čo im strpčuje život. Navýšením chovu VDJ z 585 na 1756 sa ich životné podmienky ešte viac zhoršia. Svoj nesúhlas vyjadrili aj petíciou a ich vyjadrením, ktoré doručili na Obecný úrad Dúbravy.

Obec Dúbravy má v blízkosti vybudovaný vrt na pitnú vodu, ktorou zásobuje celú obec. Pri veľkom počte dobytka, môže byť ohrozený. V štúdii sa neuvádza, kde sa nachádza a aká je výdatnosť zdroja pitnej vody farmy Dúbravy – Želobudza. V štúdii sa predpokladá, že na farme stúpne spotreba vody z 1750 m3/deň na 2 500 m3/deň, čo podľa nášho názoru môže ohroziť výdatnosť zdroja pitnej vody vo vlastníctve.

Obec Dúbravy žiada o pokračovanie v posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA).

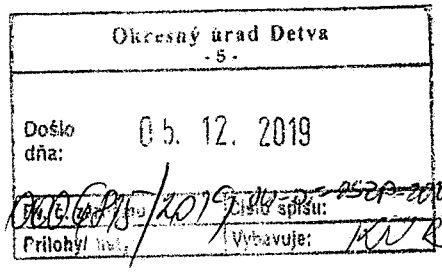
S pozdravom

.....

Elena Grňová
starostka obce

OBEC DUBRAVY

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o životné prostredie
J.G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Dúbravy, 29.11.2019

Vec:

Stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“

Na základe Vášho zverejneného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti od Navrhovateľa Agrosev spol. s r.o., Bottova 1, 962 12 Detva vo veci navýšenia počtu VDJ na farme v Želobudzi by som chcel vyjadriť

nesúhlas

s navrhovanou realizáciou z dôvodu veľkého zhustenia premávky ťažkých strojov a s tým súvisiacim hlukom, zápachom a bezpečnosti chodcov, keďže nemáme v obci chodníky.

S pozdravom

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene, Nádvorná 3366/12, 960 01 Zvolen

Okresný úrad Detva
-4-
Došlo dňa: 3. 12. 2019
0006775/2019 OU-DT-OSZP-2019/001070-9
Prílohy/listy: Vybavuje: MR

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o životné prostredie
J.G.Tajovského 9/1462
962 12 Detva

Vaša zn.:	Naša zn.:	Vybavuje:	Vo Zvolene, dňa:
OU-DT-OSZP-2019/001070-002	2019/6718/B	Mgr. Mihálová ☎ 045/555 23 26	29.11.2019

VEC: **„Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“** – oznámenie o zmene navrhovanej činnosti - vyjadrenie

Vašim listom číslo: OU-DT-OSZP-2019/001070-002, zo dňa 21.11.2019, ktorý bol na RÚVZ so sídlom vo Zvolene doručený dňa 27.11.2019, bol orgán verejného zdravotníctva požiadaný o písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti - Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ.
Preštudovaním dokumentácie bolo zistené, že účelom zmeny navrhovanej činnosti je navýšenie chovu hospodárskych zvierat (hovädzieho dobytka) na jestvujúcej farme v Želobudzi, k. ú. Dúbravy. Pôvodný charakter činnosti zostane po realizácii zmeny činnosti, nakoľko sa jedná len o navýšenie počtu VDJ na 1 756 (pôvodne 585). Súčasťou zmeny činnosti sú tiež stavebné zmeny – demolácia pôvodných objektov a výstavba nových ustajňovacích objektov, ktoré zabezpečia efektívnejší chov a vyššiu produkciu hospodárskych zvierat.
Predmetná lokalita, v ktorej bude činnosť realizovaná sa nachádza v západnej časti katastrálneho územia obce Dúbravy, v miestnej časti s názvom Želobudza. Ide o jestvujúci areál prevádzky farmy v Želobudzi, ktorú prevádzkuje spoločnosť AGROSEV, spol. s r.o.. Areál farmy v Želobudzi je z južnej strany v styku s miestnymi sídelnými jednotkami (domami) so vzdialenosťou od hranice tohto areálu cca v rozsahu 40 až 180 m. Z juhozápadnej strany na prevádzku farmy nadväzuje areál prevádzky bioplynovej stanice, ktorú rovnako prevádzkuje navrhovateľ tejto zmeny činnosti.
Areál je prístupný po cestnej komunikácii č. 2693, ktorá sa napája na cestnú komunikáciu č. 2455 v sídelnej časti Hradná.

Podľa § 3 písm. p/ a § 29 ods.9 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení noviel za predpokladu dodržania ustanovení *Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z.z.* ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení noviel a *opatrení na redukciu množstva produkovaného NH_3* v prevádzkových objektoch farmy Želobudza, k vyššie uvedenej veci nemáme námietky.

Mgr. MUDr. Viktor Kosmovský, MPH, MHA
regionálny hygienik

OKRESNÝ ÚRAD DETVA

odbor krízového riadenia
J.G.Tajovského 1462/9, 962 12

Okresný úrad Detva
-4-
Došlo dňa: 27. 11. 2019
Prílohy/listy:
Vybavuje: KUR

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o životné prostredie
J.G. Tajovského 9
962 12 Detva

Vaše číslo / zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/telefón	Detva
OU-DT-OSZP-2019/001070-002 21. 11. 2019	OU-DT-OKR-2019/001086-2	Ing. Rosiar, 045/5321 143	26.11. 2019

Vec:
Písomné stanovisko k zmene navrhovanej činnosti **„Farma Želobudza- navýšenie počtu VDJ“** podľa § 23 ods.4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Okresný úrad Detva, odbor krízového riadenia ako dotknutý orgán v súlade s § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a v zmysle § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov posúdil zmenu navrhovanej činnosti **„ Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“.**

K predloženej zmene navrhovanej činnosti vydávame nasledovné písomné stanovisko :

Upozorňujeme Vás že zariadenie bude v blízkosti obytných rodinných domov a preto bude nutné urobiť také opatrenia, aby nedochádzalo vplyvom vetrov k obťažovaniu obyvateľstva zápachom.

Z hľadiska požiadaviek civilnej ochrany a s realizáciou uvedeného projektu **súhlasíme** pri dodržaní hore uvedených podmienok.

Ing. Marián Rosiar
vedúci odboru

OKRESNÝ ÚRAD DETVA | Telefón +421/45 532 1143 | Fax +421/961 604040 | E-mail marian.rosiar@minv.sk | Internet www.minv.sk | IČO 00151866

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO
HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU VO ZVOLENE
Lieskovská cesta 500/38, 960 01 Zvolen

Okresný úrad Detva
-4-
Došlo dňa: 26. 11. 2019
Evid. číslo: 006698/2019
Číslo spisu: OU-DT-OSZP-2019/001070-4
Prílohy/listy:
Vybavuje:

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o životné prostredie
J. G. Tajovského 1462/9
962 12 Detva

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Zvolen
OU-DT-OSZP-2019/001070-002 /21.11.2019	ORHZ–ZV2-2019/000698-002	npor. Štefan Drdoľ	25.11.2019

Vec
Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“ - stanovisko k zmene navrhovanej činnosti

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Zvolene ako dotknutý orgán podľa § 3 písm. p) zákona č. 24/2006 Z.z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, po preštudovaní zámeru navrhovanej činnosti: **„Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti_Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“**, navrhovateľa Agrosev spol. s r.o., Bottova 1, 962 12 Detva, na parcele registra KN C č.792, 781/2, 4982, 4983, na parcele KN E č.2824 v katastrálnom území Dúbravy, z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

plk. Ing. Dušan Hancko
riaditeľ

INECO, s.r.o. Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

Okresný úrad
-5-
Došlo dňa: 09. 01. 2020
Prílohy/ listy:

Okresný úrad Detva
Odbor starostlivosti o životné prostredie
J.G. Tajovského 1462/9,
962 12 Detva

Vybavuje: Ing. Jozef Salva
Tel.: 0907 475 988
ineco.bb@gmail.com

V Banskej Bystrici, dňa: 08.01.2020

VEC: Doplnenie informácii k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti

Listom evid. č. OU-DT-OSZP-2 019/001070-018 zo dňa 12.12.2019 ste nás požiadali o doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich z vyjadrení, ktoré boli doručené k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti s názvom „Farma Želobudza – navýšenie počtu VDJ“, ktorého navrhovateľom je spol. AGROSEV, spol. s r.o., Bottova 1, 962 12 Detva. Lehota na doručenie doplňujúcich informácii bola určená v termíne do 18.12.2019. Na základe žiadosti bola uvedená lehota predĺžená do 10.01.2020 listom evid. č. OU-DT-OSZP-2 019/001070-024 zo dňa 20.12.2019.

Po preštudovaní stanovísk dotknutých orgánov, resp. dotknutej verejnosti k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti konštatujeme, že tieto požadujú ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti (povinné hodnotenie), resp. predloženie doplnkových odborných štúdií (napr. rozptylová štúdia a hydrogeologický posudok). Z uvedeného dôvodu preto akceptujeme, že príslušný orgán v rámci zisťovacieho konania rozhodne o ďalšom posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti v rámci 2. stupňa procesu EIA (povinné hodnotenie) a požadované doplnkové odborné štúdie resp. iné relevantné údaje vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti budú obsahom správy o hodnotení.
Vzhľadom na uvedené, v prípade ak príslušný orgán v rámci zisťovacieho konania rozhodne o potrebne posudzovania zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z., žiadame o zvolanie prerokovania rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti v čo najkratšom možnom termíne.

Na základe splnomocnenia je spoločnosť INECO, s.r.o., so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, oprávnená zastupovať spoločnosť AGROSEV, spol. s r.o. so sídlom Bottova 1, Detva 962 12, IČO: 36 033 499 voči orgánom štátnej správy vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie.

S pozdravom

INECO, s.r.o.
Mladých budovateľov 2
974 11 Banská Bystrica
IČO: 36 738 379, DIČ: 2022332532
IČ DPH: SK2022332532

Ing. Juraj Musil, PhD.
zástupca na základe plnej moci
INECO, s.r.o.